

NIEPA-NUEPA

- નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ/યુનિવર્સિટી ઓફ એજ્યુકેશનલ પ્લાનિંગ એન્ડ એડમિનિસ્ટ્રેશન (**NIEPA/NUEPA**) ભારતમાં શૈક્ષણિક સંસ્થાઓના નેટવર્કમાં એક અનોખું સ્થાન ધરાવે છે.
- તેના કાર્યોમાં સ્થાનિક અને આંતરરાષ્ટ્રીય એમ બંને પ્રકારનાં અભ્યાસના વ્યાપક સ્પેક્ટ્રમને આવરી લેવામાં આવે છે.
- **NIEPA** ની ઉત્ક્રાંતિ સફરની ઉત્પત્તિ ફેબ્રુઆરી **1962**ની છે જ્યારે યુનેસ્કો દ્વારા યુએન એજન્સી અને ભારત સરકાર દ્વારા હસ્તાક્ષર કરાયેલ કરાર હેઠળ એશિયન પ્રાદેશિક કેન્દ્ર ફોર એજ્યુકેશનલ પ્લાનર્સ, એડમિનિસ્ટ્રેટર્સ અને સુપરવાઈઝરની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી.
- કેન્દ્રના મુખ્ય કાર્યો શૈક્ષણિક આયોજન, વહીવટ અને શાળા દેખરેખને લગતી સમસ્યાઓ પર સંશોધન કરવા તેમજ એશિયામાં શૈક્ષણિક આયોજકો, સંચાલકો અને શાળા નિરીક્ષકો માટે ટૂંકા ગાળાના પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવા અને સભ્ય-રાજ્યોને તકનીકી સહાયની ઓફર કરવાનું હતું.
- ત્યારબાદ, **1 એપ્રિલ, 1965**થી પ્રભાવિત થતાં, નવા કેન્દ્રનું નામ એશિયન ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ એજ્યુકેશનલ પ્લાનિંગ એન્ડ એડમિનિસ્ટ્રેશન તરીકે રાખવામાં આવ્યું.
- ભારત સરકાર અને યુનેસ્કો વચ્ચેના **10-વર્ષના** કરારના અંતે એશિયન ઇન્સ્ટિટ્યૂટનો કબજો લેવાથી **1970**માં નેશનલ સ્ટાફ કોલેજ ફોર એજ્યુકેશનલ પ્લાનર્સ એન્ડ એડમિનિસ્ટ્રેટર્સમાં તેના રૂપાંતરનો માર્ગ મોકળો થયો.

- આ કોલેજનું પુનર્ગઠન કરવામાં આવ્યું હતું અને 31 મે, 1979ના રોજ વિસ્તૃત આદેશ સાથે નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓ એજ્યુકેશનલ પ્લાનિંગ એન્ડ એડમિનિસ્ટ્રેશન (**NIEPA**) તરીકે પુનઃ નોંધાયેલ.
- શૈક્ષણિક નીતિ, આયોજન અને વહીવટના ક્ષેત્રમાં તેના દ્વારા કરવામાં આવી રહેલા મહત્વપૂર્ણ કાર્યોની માન્યતામાં, **NIEPA** ને 2006 માં યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન એક્ટ, 1956 ની કલમ 3 હેઠળ 'કિમ્ડ ટુ બી યુનિવર્સિટી'નો દરજ્જો આપવામાં આવ્યો હતો અને તેનું નામ બદલવામાં આવ્યું હતું.
- નેશનલ યુનિવર્સિટી ઓફ એજ્યુકેશનલ પ્લાનિંગ એન્ડ એડમિનિસ્ટ્રેશન તરીકે કિંગ્રી એનાયત કરવાની સત્તા સાથે. ભારતની સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયને કારણે, **NUEPA** તાજેતરમાં ફરીથી **NIEPA** બની ગયું છે પરંતુ હજુ પણ પીએચડી પ્રોગ્રામ્સ ઓફર કરતી યુનિવર્સિટી તરીકે સંપૂર્ણ સુવિધાયુક્ત માનવામાં આવે છે.

NIEPA/NUEPA ના ભૂતકાળના ડિરેક્ટરો અને વાઈસ ચાન્સેલરો

- ભૂતકાળમાં, **NIEPA/NUEPA** ની આગેવાની વિખ્યાત શિક્ષણવિદો દ્વારા તેના નિયામક અને વીસી તરીકે કરવામાં આવી હતી, જેમ કે પ્રો. એમ. વી. માથુર, પ્રો. મુનિસરઝા, પ્રો. સત્ય ભૂષણ, પ્રો. કુલદીપમાથુર, પ્રો. બી. પી. ખંડેલવાલ, પ્રો. પ્રદીપ કુમાર જોશી., પ્રો. વેદ પ્રકાશ અને પ્રો. આર. ગોવિંદા. પ્રો. એન. વી. વર્ગીસ **NIEPA** ના આઉટગોઈંગ વાઈસ-ચાન્સેલર છે.
- **NIEPA** ના **VC** બનતા પહેલા, પ્રો. વર્ગીસ **NIEPA** ના એક કેન્દ્રના ડિરેક્ટર હતા, એટલે કે ઉચ્ચ શિક્ષણમાં નીતિ સંશોધન કેન્દ્ર. બે વખત સિવાય,

આંતરિક ફેકલ્ટી સભ્યો **NIEPA/NUEPA**, નવી દિલ્હીના નિયામક/વાઈસ-ચાન્સેલર ન હતા.

- શ્રી મહેશ ચંદ્ર પંત, ઉત્તરાખંડમાં નિવૃત્ત શિક્ષણ નિયામક, **NIEPA** ના ચાન્સેલર છે અને પ્રો. સુધાંશુ ભૂષણ, ઉચ્ચ શિક્ષણ વિભાગના વડા, હાલમાં વાઈસ ચાન્સેલર (I/C) છે.
- તાજેતરમાં શિક્ષણ મંત્રાલયે વાઈસ-ચાન્સેલર, **NIEPA**ના પદ માટે અરજીઓ આમંત્રિત કરી છે.
- નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ એજ્યુકેશનલ પ્લાનિંગ એન્ડ એડમિનિસ્ટ્રેશન (**NIEPA**), નવી દિલ્હી
- **NIEPA** ફેકલ્ટી રિસર્ચ કોર્નર
- **NIEPA** ડાયમંડ જ્યુબિલી સેલિબ્રેશન 2022
- **NIEPA** પ્રસંગોપાત પેપર્સ શ્રેણી
- **NIEPA** વાર્ષિક અહેવાલો (વિવિધ વર્ષો)
- **NIEPA** ફોલ્ડર્સ અને ફ્લાયર્સ
- **NIEPA** તાલીમ કેલેન્ડર
- **NIEPA** સંશોધન અભ્યાસ
- **NIEPA** ભાષણો અને વ્યાખ્યાન શ્રેણી

શાલા સિદ્ધિ વિશે

- શાલા સિદ્ધિ એ **2015** માં ભારત સરકાર દ્વારા રજૂ કરાયેલ એક મૂલ્યાંકન માળખું છે. આ ફેમવર્ક દેશભરની શાળાઓના પ્રદર્શનનું મૂલ્યાંકન કરવા અને એવા ક્ષેત્રોને ઓળખવા માટે બનાવવામાં આવ્યું હતું જ્યાં સુધારણા કરી શકાય.

- શાલા સિદ્ધિનો હેતુ શાળાઓમાં સતત મૂલ્યાંકન અને પ્રતિસાદમાં જોડાવા માટે પ્રોત્સાહિત કરીને સ્વ-સુધારણાની સંસ્કૃતિ બનાવવાનો છે.
- ભારતમાં શિક્ષણની ગુણવત્તા સુધારવા માટે શાલા સિદ્ધિ માળખું વિકસાવવામાં આવ્યું છે. ફેમવર્ક એવી માન્યતા પર આધારિત છે કે દરેક શાળામાં સુધારો કરવાની ક્ષમતા છે અને અસરકારક મૂલ્યાંકન અને પ્રતિસાદ દ્વારા આ સંભવિતતાને અનલોક કરી શકાય છે.
- ફેમવર્કમાં શાળાની કામગીરીના તમામ પાસાઓને આવરી લેતા આઠ ડોમેન્સનો સમાવેશ થાય છે. આ ડોમેન્સમાં શૈક્ષણિક કામગીરી, ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર અને સુવિધાઓ, વિદ્યાર્થી કલ્યાણ અને શિક્ષક તાલીમ અને વિકાસનો સમાવેશ થાય છે.
- શાલા સિદ્ધિની એક મહત્વપૂર્ણ વિશેષતા એ છે કે તે સ્વ-મૂલ્યાંકન માળખું છે. આનો અર્થ એ છે કે શાળાઓને માર્ગદર્શિકા તરીકે ફેમવર્કનો ઉપયોગ કરીને તેમની કામગીરીનું મૂલ્યાંકન કરવા પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવે છે.
- શાળાઓને તેમનું સ્વ-મૂલ્યાંકન કરવામાં મદદ કરવા માટે માર્ગદર્શિકા અને સાધનો પૂરા પાડવામાં આવે છે. આ સાધનોમાં શાળાઓને તેમની શક્તિઓ અને નબળાઈઓને ઓળખવામાં મદદ કરવા માટે રચાયેલ પ્રશ્નાવલિ, ચેકલિસ્ટ અને પ્રતિસાદ ફોર્મનો સમાવેશ થાય છે.
- એકવાર શાળાએ તેનું સ્વ-મૂલ્યાંકન પૂર્ણ કરી લીધા પછી, તેણે એવા ક્ષેત્રોને સંબોધવા માટે એક ક્રિયા યોજના વિકસાવવી જોઈએ જ્યાં સુધારણાની જરૂર છે.

- કાર્ય યોજના એક વ્યવહારુ અને પ્રાપ્ત કરી શકાય તેવા દસ્તાવેજ તરીકે ડિઝાઇન કરવામાં આવી છે જે શાળા તેના પ્રદર્શનને સુધારવા માટે જે ચોક્કસ પગલાં લેશે તેની રૂપરેખા આપે છે.
- યોજનાની સમીક્ષા કરવામાં આવે છે અને નિયમિતપણે અપડેટ કરવામાં આવે છે તેની ખાતરી કરવા માટે કે પ્રગતિ થાય છે અને શાળા તેના લક્ષ્યોને પ્રાપ્ત કરવા માટે ટ્રેક પર છે.
- શાળા સિદ્ધિને શાળા સમુદાયના તમામ સભ્યોને સામેલ કરતી સહયોગી પ્રક્રિયા તરીકે ડિઝાઇન કરવામાં આવી છે.

